

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 48
din 09.02.2011**

Dosar nr.: 183/2010

Petiția nr.: 3723/11.05.2010

Petent: Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor reprezentată de domnul B. D.

Reclamat: Spitalul Județean de Urgență Baia Mare

Obiect: petentul consideră discriminatoriu faptul că, potrivit unui anunț de pe site-ul Spitalului Județean de Urgență Baia Mare, se permite doar mamelor să-și însoțească copiii internați

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor, prin domnul B. D. cu domiciliul în loc.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.2. Spitalul Județean de Urgență Baia Mare, cu sediul în loc. Baia Mare, str. George Coșbuc, nr. 31, jud. Maramureș

II. Obiectul sesizării

2.1. Petiția vizează situația discriminatorie generată de faptul că pe site-ul Spitalului Județean de Urgență Baia Mare se permite doar mamelor să-și însoțească copiii internați în spital.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 3723 din 11.05.2010, petentul arată că, potrivit unui anunț de pe site-ul Spitalului Județean de Urgență Baia Mare, li se permite doar mamelor să-și însoțească copiii internați, fapt considerat de petent ca fiind o discriminare pe criteriul de gen.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 3300 din 27.04.2010, în temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Prin adresa nr. 4249 din 26.05.2010 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 4250 din 26.05.2010 a fost citată partea reclamată.

4.4. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 03.06.2009. La termen petentul a fost prezent, iar partea reclamată a lipsit.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul, prin petiția adresată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, arată că a verificat dacă regulamentele Spitalului Județean de Urgență Baia Mare permit doar mamelor să-și însoțească copiii internați și dacă taților li se interzice să-și vegheze proprii copii internați.

5.1.2. Asociația T.A.T.A. semnaleză că, deși a cerut în mod public spitalelor să nu mai discrimineze tații copiilor internați, a descoperit că Spitalul Județean de Urgență Baia Mare ignoră apelul organizației și încalcă flagrant legislația în vigoare. Spitalul a comunicat că tații nu își pot însoți copiii decât în cazuri excepționale și doar dacă există disponibile niște rezerve libere. Tații sunt îndrumați să găsească o femeie (mama, altă rudă, bona, vecina etc.) pentru a sta cu copilul în spital, fiind însă preferată mama.

5.1.3. Pe site-ul spitalului, chiar în prezentarea Secției Pediatrie se menționează următoarele: „Secția Pediatrie I asigură asistența medicală a copiilor de la vârsta de 10 zile până la 3 ani. Secția dispune de 90 de paturi pentru copii și de 20 de paturi pentru mamele ce însoțesc copiii”

5.1.4. Asociația T.A.T.A solicită membrilor Colegiului director să soluționeze cu promptitudine plângerea formulată pentru a determina toate spitalele din România să renunțe la măsurile discriminatorii adoptate împotriva tăticilor.

Susținerile părții reclamate

5.2.1. Partea reclamată, respectiv Spitalului Județean de Urgență Baia Mare, solicită respingerea plângerii ca inadmisibilă, având în vedere prevederile art. 20, alin.1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare coroborate cu cele ale art. 27 alin. 1, care reglementează aspectele privind calitatea procesuală activă.

5.2.2. Partea reclamată afirmă că petentul nu are calitatea necesară pentru a depune sesizarea, cum nu are nici calitate procesuală activă, urmând ca cererea să fie respinsă ca inadmisibilă.

5.2.3. În ceea ce privește acuzația adusă părții reclamate că discriminează tații copiilor internați, aceasta solicită respingerea ei ca nefondată, deoarece petentul nu dovedește existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, potrivit art. 20, alin. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

5.2.4. Partea reclamată consideră că formularea "20 de paturi pentru mamele ce însoțesc copiii" nu poate fi considerată discriminare sau ordin la discriminare, sintagma nefiind echivalentă logic sau gramatical cu excluderea taților din această categorie. Pe de altă parte nici nu ar fi posibil atâta timp cât numărul de paturi aprobat prin Ordin al Ministrului este pentru categoria "însoțitori", indiferent de sexul acestora. Totodată, prezența unei persoane într-o unitate sanitară ca "însoțitor" nu echivalează cu acordarea asistenței medicale sau cu accesul la programele de prevenire a îmbolnăvirilor și de promovare a sănătății, ci este permisă în scopul de a însoți un pacient și cu titlul de beneficiar al unor servicii hoteliere (obiectul contractului fiind, așadar, altul decât servicii medicale).

5.2.5. Partea reclamată menționează că, în ceea ce privește principiul inversării sarcinii probei, este în imposibilitatea de a dovedi că faptele nu constituie discriminare, potrivit art. 20, alin. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare și nu poate să formuleze toate apărările, să depună toate probele și motivațiile necesare deoarece nu i-au fost comunicate toate mijloacele de probă invocate în plângere (declarații ale martorilor, înregistrări și înscrisuri).

5.2.6. Partea reclamată afirmă că, după constituirea dosarului la C.N.C.D. ca urmare a sesizării făcute de petent, pe site-ul Spitalului Județean de Urgență Baia Mare, termenul de "mame" a fost înlocuit cu cel de "însoțitori".

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul director reține că, prin petiția formulată, se aduce în atenția Consiliului un aspect considerat a fi discriminatoriu pe criteriu de gen și anume anunțul potrivit căruia doar mamelor li se permite să-și însoțească copiii în vârstă de la 10 zile până la 3 ani internați în Spitalul Județean de Urgență Baia Mare.

6.2. Partea reclamată, respectiv Spitalul Județean de Urgență Baia Mare, invocă *excepția lipsei calității procesuale active a petentului* și solicită Consiliului respingerea petiției ca fiind inadmisibilă.

6.3. Având în vedere faptul că petentul este președintele unei organizații neguvernamentale și reprezintă interesele părinților de sex masculin în raport de cele ale mamelor, Colegiul director respinge excepția invocată de partea reclamată, în sensul că petentul, Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor, are calitate procesuală activă în cauză.

6.4. Colegiul director reține că, deși la data formulării petiției, pe site-ul Spitalului Județean de Urgență Baia Mare era făcută precizarea că sunt asigurate 20 de paturi pentru *mamele* care însoțesc copiii, în cazul internării acestora, ulterior acest anunț a fost modificat în sensul că a fost înlocuit termenul

"mame", cu cel de "însoțitor". În speță, Colegiul analizează fapta sesizată din punct de vedere al efectului discriminatoriu rezultat, reținând că acesta s-a produs și ulterior a fost operată modificarea descrierii pe site a facilităților oferite de spital în cazul internării copiilor până la 3 ani.

6.5. Potrivit art. 1 alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: e) pct. (iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale; (...) f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice". Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată definește conceptul de discriminare prin care se înțelege "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice".

6.6. Potrivit art.10 lit.b "Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: (...) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistența medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate".

6.7. Asupra unei spețe similare s-a pronunțat Colegiul director prin hotărârea nr. 183 din 19.07.2010.

6.8. Ceea ce interesează din punctul de vedere al principiului nediscriminării este că serviciile hoteliere standard în spital sunt disponibile și acoperite pentru „însoțitorii” copiilor bolnavi până la 3 ani, fără a se induce distincții, reglementările în materie neoperând diferențieri între însoțitorul de sex masculin și însoțitorul de sex feminin, între tatăl copilului bolnav sau între mama copilului bolnav. Ca atare, vocația la acest serviciu de cazare se naște în beneficiul "însoțitorului" copilului bolnav până la 3 ani, indiferent de sex/gen.

6.9. Faptul că partea reclamată a postat pe site-ul spitalului disponibilul de paturi din care 20 sunt pentru mame este de natură a permite reținerea unei prezumții simple pe criteriul de gen/sex. Ca atare, în conformitate cu statuările Curții Europene de Justiție și a prevederilor art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată, sarcina probei se transferă către partea reclamată, care are la îndemână posibilitatea de a răsturna aceste prezumții, indicând prin orice mijloc de probă ca tratamentul imputat este justificat de factori obiectivi și străini de orice diferențiere pe baza unui criteriu interzis (în cauză gen/sex).

6.10. În materia nediscriminării, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000, republicată, "Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare". Colegiul director ia act de faptul că petentul afirmă că dovada plângerii o face cu declarațiile martorilor, înregistrări și înscrisuri dar, deși au fost solicitate și de Consiliu, petentul nu le-a prezentat. Comitetul ONU pentru Drepturi Sociale și Culturale arată că interpretarea dreptului la sănătate, astfel cum este definit în articolul 12 din Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale¹ ratificat de România, are în vedere un drept **ce nu se rezumă doar la îngrijirea medicală** corespunzătoare și în timp, cât **cuprinde și factorii** determinanți ai sănătății între care și **condiții ocupaționale și de mediu corespunzătoare**. Comitetul ONU pentru Drepturi Sociale și Culturale arată că dreptul la sănătate implica în primul rând disponibilitate. Aceasta presupune că facilitățile de îngrijire medicală, serviciile și programele trebuie să fie disponibile în cantitate suficientă.

6.11. Colegiul director este de opinie că, în principiu, o deosebire între părinți, trebuie să fie justificată de considerente și obiective foarte puternice pentru atingerea unui scop legitim. În lipsa unor astfel de considerente, o atare deosebire poate îmbraca forma unui tratament diferit, și subsecvent, a unei discriminări pe criteriul de sex.

6.12. Colegiul director reține faptul că termenul de "mame" prezentat pe site-ul părții reclamante prezumă faptul că paturile sunt pentru mame, iar prezumția nu a fost răsturnată prin orice mijloace de probă din care să rezulte că și părinții de sex masculin au fost internați în spital.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 1 vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respingerea excepției lipsei calității procesuale active a petentului, potrivit art. 7, alin. 1 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor;
2. faptele semnalate de petent au un caracter discriminatoriu, potrivit art. 2, alin. (1) și art. 20 alin. (6) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
3. recomandă părții reclamante să depună diligențe în vederea asigurării prevenirii și preîntâmpinării situațiilor ce pot pune în discuție principiul egalității în

¹ Adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966 prin Rezoluția 2200 A (XXI). Intrat în vigoare la 3 ianuarie 1976, cf. dispozițiilor art. 27. România a ratificat Pactul la 31 octombrie 1974 prin Decretul nr. 212, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr. 146 din 20 noiembrie 1974.

asigurarea serviciilor medicale și a serviciilor de cazare a însoțitorilor copiilor bolnavi până la 3 ani;

4. clasarea dosarului;

5. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancționarea faptei de discriminare

1. Recomandarea nu reprezintă o sancțiune.

2. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională.

3. **Ordonanța nr. 2/2001**, actualizată, la art. 7 alin. 3 prevede că dacă o faptă contravențională are o gravitate redusă se aplică avertismentul.

4. Nici o lege nu prevede posibilitatea de a nu aplica nici o sancțiune pentru o faptă contravențională.

5. Discriminarea prezentată de petent vizează un grup de persoane, ceea ce, în conformitate cu art. 26 alin 1 al **O.G. nr. 137/2000**, trebuie sancționată mai sever.

6. Directivele Uniunii Europene în domeniul egalității de gen, cât și deciziile Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

7. Consider că prezența unui părinte sau rudă apropiată în spital lângă copilul bolnav până la vârsta de trei ani este extrem de importantă, indiferent de sexul acestei persoane. Există multe situații în care o persoană de gen feminin nu este disponibilă, iar în aceste cauze dacă nimeni nu însoțește copilul acest lucru afectează grav în primul rând psihicul copilului internat, dar nu este exclus să afecteze chiar și sănătatea a copilului.

8. În concluzie, consider că fapta de discriminare trebuie sancționată cu amendă contravențională sau cu avertisment.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare**, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

POP Ioana – Membru

VASILE Alexandru Vasile

VLAȘ Claudia Sorina – Membru

Data redactării: 07.03.2011

Hotărâre redactată de C.V. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.